

DJEČJI PODLISTAK »HRVATSKE RIJEČI«

Broj 152

Hrcke

12. svibnja 2017.

ISSN 1821-3758

9 771821 375004

Dragi Hrckovci!

Obožavam svibanj! Kada bi barem tijekom cijele godine vrijeme bilo kao u svibnju. Ni previše hladno ni previše toplo. Sunce nas miluje svojim zracima, priroda nas daruje raznim bojama, mirisima i zvucima, a na nama je samo da uživamo u njoj. Netko će se složiti sa mnom, ali vjerujem da ima i onih koji najviše uživaju u zimskim čarolijama ili u vrelin danima koji nude druga uživanja. Tako i treba biti. Svi smo različiti i svatko ima pravo raditi i voljeti ono što mu najviše godi.

A kada već govorimo o pravima, jedno od njih je i školovanje na materinjem jeziku. Pa zašto ga onda i ne iskoristiti? Kao što većina vas zna, do konca svibnja traje upis u prve razrede. Predškolci su još mali da bi odlučivali o tome u koji će se odjel upisati, pa tu odluku donose roditelji. Ali u tome im možete pomoći i vi, koji se školujete na svom materinjem jeziku. Zato smo vas zamolili da podijelite s nama vaša iskustva i da nam napišete koje su to prednosti i ljepote pohađanja nastave na hrvatskom jeziku. A njih ima stvarno puno.

Pred predškolcima je upis, a pred vama, dragi moji školarci, zadatak da sačuvate i potvrdite svoje dobre ocjene ili pak ispravite one loše. Mjesec dana će proći veoma brzo, a potom slijedi dugi i zasluženi odmor od školskih obveza.

Učite, družite se i čitajte vašeg *Hrcka*!

Ivana

IMPRESSUM

Izdavač: NIU »Hrvatska riječ«,
Trg cara Jovana Nenada 15/II, 24000 Subotica

Urednica izdanja: Ivana Petrekanić Sič

Suradnici: Bernadica Ivanković, Katarina Čeliković, Vesna Huska, Marina Piuković, Zoltan Sič, Nevena Gabrić, Ivana Matić i Petar Tikvicki

Lektor: Zlatko Romić

Grafički dizajn: Darko Vuković

Tehnički prijelom: Thomas Šujić i Jelena Ademi

Ilustracije: Adrijana i Zoran Vukmanov Šimokov

Obrada fotografija: Nada Sudarević

E-mail: hrhrcko@gmail.com

Podlistak »Hrcko« izlazi uz redovitu potporu Pokrajinskog tajništva za kulturu i javno informiranje

U kući prvak budući

Veselje veliko u kući
priprema se prvak budući,
krenut će u razred prvi
u kojem sve od djece vrvi.

U vrtiću proslava se pravi
svi su vrijedni kao mravi
na licima radost i tuga
izgubit će i nekog druga.

U školi će i nove steći
pa će mu u pomoć priteći
i učiteljica nasmijana,
mamit će ga klupa udobna.

U vrtiću svaki dan razigran
a u školi veoma buran,
jer tamo i brojke i slova
bude u djeci pustolova.

Pisati, čitati, pitati,
hrvatski lijepo govoriti,
imati srce u grudima,
uvijek biti dobar drugima!

Odluke sad đaka prvaka
dijele rado djed i baka
braća, otac i majka svaka

al će ipak prva biti –
školsku torbu nabaviti!

Katarina Č.

Volim školu i hrvatski jezik

Učenice OŠ Matko Vuković, Subotica:

Barbara Piuković, IV. h: Još kao malu roditelji su me upisali u vrtić na hrvatskom jeziku *Marija Petković Sunčica*. Imali smo Montessori materijale. Kada me je trebalo upisati u školu, upisali su me u hrvatski odjel jer sam ja još bila mala da odlučim. U početku mi se to nije svidjelo, jer nas je bilo malo u razredu, a tek poslije sam shvatila kako to nema veze, već je važno govoriti hrvatski jezik. Plašila sam se učiteljice, ali ona je bila dobra i naučila nas je pisati, čitati i lijepo i izražajno govoriti hrvatski jezik. Dobivamo lijepe i uredne knjige, koje na kraju školske godine vratimo, ali opet dobivamo nove. Svi u mom odjelu pravilno govorimo hrvatski jezik, ali kada se zbunimo, tu je učiteljica da nas ispravi. Naučila nas je nove riječi na hrvatskom jeziku koje sam prije govorila na srpskom. Zadovoljna sam i sretna što idem u hrvatski odjel. Nisam čula ni od jednog mog prijatelja koji ide u hrvatski odjel da nije zadovoljan.

Lucija Horvacki, IV. h: Kada sam bila mala mislila sam da su hrvatski i srpski odjeli isti, ali kako sam starija, sve češće razmišljam kako imam sreće što sam u hrvatskom odjelu. Prvi dan škole mi je bio prekrasan, starija djeca su nam otpjevala pjesmu dobrodošlice i naše učiteljice su nas odvele u učionicu. Tamo su nas dočekali naši novi udžbenici i poneki slatkiš. Poznavala sam puno djece iz mog odjela, jer su išla sa mnom u vrtić *Marija Petković*. Svakog dana po rasporedu imamo predmet hrvatski jezik, gdje učimo pjesme i priče hrvatskih pjesnika kao što su: Zvonimir Balog, Sanja Pilić, Ratko Zvrko, Tin Kolumbić i drugi. Četvrti odjeli na kraju školske godine idu na more u Novi Vinodolski. Imamo također i razna događanja, pa smo tako ove godine proslavili 15 godina postojanja nastave na hrvatskom jeziku. Volim svoj hrvatski odjel i preporučila bih i drugoj djeci da se upišu.

Lea Vojnić Purčar, III. h: Hrvatski odjel je za mene najbolji odjel, jer učimo mnogo toga. Prvo sam mislila da su hrvatski i srpski odjeli isti, ali sam shvatila da je razlika jako velika jer se mi puno više slažemo. Učiteljica je jako dobra i strpljiva. Ona nas uči hrvatske riječi. Na tjelesnom se ne svađamo već se lijepo slažemo, dogovorimo se čega ćemo se igrati. Naš odjel je kao jedna velika obitelj. Učimo čuvati prirodu, što je jako važno. Volim što znam hrvatski materinski jezik. Svima preporučam da se upišu u hrvatski odjel.

Učenici I. c, OŠ Ivan Milutinović, Subotica:

Tijana Stantić: Draga djeco, pozivamo vas u školu jer se tamo svašta zanimljivo uči i piše. Tamo se družimo i igramo. Sretan vam polazak u školu.

Pavao Piuković: Dragi predškolci, nadamo se da ćete brzo doći u školu i da ćete puno naučiti.

Lucija Vuković: Dragi predškolci, želim da brzo, brzo dođete u školu. Želim da naučite pisati i čitati knjige.

Andrija Ivanković: Pozivamo vas u školu da naučite pisati, čitati, računati i družiti se.

Magdalena Suknović: Dragi predškolci, želim da dođete što prije u školu, jer onda ćete više znati čitati i pisati. Voli vas vaša Megi.

Borna Dulić: Dragi predškolci! Čekamo vas da nam se pridružite u školi. Zajedno ćemo se igrati, učiti i biti veseli.

Iva Bačlija: Dragi predškolci, dobro došli u školu *Ivan Milutinović*. Naučit ćete slova, brojeve, kao i pisati i čitati. Steći ćete nove drugare i upoznati vašu učiteljicu. Ona će vam pomoći da vam sve bude lakše da naučite.

Franjo Rudinski, III. h, OŠ Sveti Sava, Subotica: Volim školu jer se tu svašta zanimljivo događa. Na hrvatskom jeziku čitamo lijepe priče i lektire. Posljednja je bila *Vlak u snijegu* i veoma mi se svidjela. Više puta smo radili igrokaze. Za Božić je bio s lutkama, a za Uskrs smo mi bili kostimirani glumci. Ja sam bio velika pisanica. Scenografiju i kostime smo radili na satu likovnog. Igrokaz smo odglumili djeci na Bikovu. Oni su nam priredili zanimljive radionice i potragu za pisanicama u travi. Volim kada pravimo pokuse i radimo plakate. Ipak mi je najomiljeniji tjelesni odgoj. Natjecali smo se s II. a odjelom u igri »između dvije vatre«, a na odmorima igramo nogomet.

Učenici OŠ Matija Gubec, Donji Tavankut:

Luka Vuković, III. a: Na satima hrvatskog jezika volim čitati bajke, basne, priče i igrokaze. Osobito volim igrati asocijacije. Volio bih da na satima hrvatskog jezika bude još više igara vezanih za priče koje ćemo čitati.

Martin Vuković, III. a: Na satima hrvatskog jezika volim kada čitamo, radimo zadatke i radne listiće. Omiljene su mi asocijacije. Veliki sam ljubitelj životinja pa bih volio da radimo neku priču o životinjama. Također bih se obradovao kada bismo čitali priče o dinosaurima.

Fabijan Dulić, III. a: Volim čitati, pisati, rješavati zadatke

i križaljke. I meni su omiljene asocijacije. Volio bih čitati priču *Leteći Fabijan*, ali prije toga želim pogledati crtić koji se isto tako zove. Volio bih raditi i kontrolni.

Darijana Šefer, II. a: Na satima hrvatskog jezika volim kada uvježbavamo čitanje i pisanje. Rado čitam zanimljive priče koje se nalaze u našoj čitanci. Volim ilustrirati priče i pjesme.

Suzana Golić, II. a: Volim pisati i čitati i zbog toga su mi sati hrvatskoga jezika zanimljivi. Volim crtati i bojiti. Rado ilustriram priče koje obrađujemo.

Učenice IV. b, OŠ Vladimir Nazor, Đurđin:

Ružica Dulić: Volim ići u hrvatski odjel jer je zabavan i zanimljiv. Još u prvim danima mi je bilo super, upoznala sam se s drugaricama i učiteljicom. Uvijek smo nešto zajedno radili, pravili i zabavljali se. Svake jeseni idemo na natjecanje recitatora. Dva puta sam pobijedila i išla na izlet u Hrvatsku. Ljeti se organizira put u Novi Vinodolski. Tamo idu samo hrvatski odjeli. Tamo učimo plesati, pjevati, plivati, izrađivati razne stvari. Volim ići u hrvatski odjel jer je uvijek nešto organizirano za nas. Lijepo je biti u hrvatskom odjelu i poručila bih svima da upišu nastavu na hrvatskom jeziku.

Marija Stantić: Već četiri godine idem u hrvatski odjel. Svi se lijepo družimo. Vrijeme koje provedemo u školi nam brzo prođe. Tijekom ljetnog raspusta idemo na ljetovanje u Novi Vinodolski. Tamo smo upoznali puno novih prijatelja. Volim sudjelovati na *Hrckovom maskenbalu* i čitati *Hrcka*.

Ana Marija Horvacki, IV. e, OŠ Ivan Milutinović, Mala Bosna: Moji prvi dani u školi bili su veoma lijepi. Igrali smo se, družili i učiteljica je bila dobra i lijepa. Svi prvaci koji se upišu u hrvatski odjel će biti mnogo sretni. Ići će na more u Hrvatsku, kao što smo i mi išli, često će ići u kazališta i kina. U našim čitankama za hrvatski jezik ima mnogo lijepih i zanimljivih pjesama i priča. Najljepše je u prvom razredu jer se uče pisati slova i brojevi. Sve što sam učila ove četiri godine bilo je korisno, dobro i uvijek mi za nešto posluži. U našoj školi stalno se organiziraju ekskurzije. Išli smo u Beogradu: ZOO vrt, na Kalemegdan, kupovali smo razne suvenire... U svibnju ćemo ići u Sombor. U školi imamo mnogo drugara i lijepo nam je, svi se družimo. Svi bismo voljeli da nam dođe mnogo prvašića i da postanu pametna djeca. Ima tu i raznih lekcija koje su teške, ali većina je lakih. U školi se provede najljepše vrijeme u životu, jer se uče korisne stvari. Pozivam sve prvaše da dođu kod nas i sigurno će im biti lijepo. Zapamtite – u školi ćete se lijepo zabaviti.

Anja Silađev, III. a, OŠ Ivan Goran Kovačić, Sonta: Volim hrvatski zato što na svakom satu uvijek naučimo ne-

što novo, pjevamo, družimo se i igramo. Sat hrvatskog najbolji mi je sat jer je uvijek zabavno.

Tamara Drobac, IV., OŠ Ivo Lola Ribar, Plavna: Učim hrvatski jer je zabavan i dosta toga učimo i crtamo. Pišemo, vraćamo se jeziku naših majki i baka. Volim hrvatski zato što je dobar jezik.

Mihaela Rica, II., OŠ Moša Pijade, Bereg: Od početka školske godine, svakog ponedjeljka imamo sat hrvatskog jezika. Željino iščekujem svaki nastavni sat. Volim kada s prijateljima na nastavi učimo nove stvari. Jako mi se sviđa kada učimo o gradovima i znamenitostima Hrvatske. Još sam više zavoljela sat hrvatskog jezika kad sam išla na natjecanje recitatora, gdje sam osvojila jednodnevni izlet u Osijek i upoznala još više prijatelja. Nadam se da ćemo i dalje učiti puno korisnih stvari, pjesmica i priča. Veliko hvala nastavnici što nas podučava da upoznamo književnost i kulturu hrvatskog jezika.

Učenici IV. odjela OŠ Jovan Jovanović Zmaj, Srijemska Mitrovica:

David Ćosić: Predmet Hrvatski jezik s elementima nacionalne kulture slušam od prvog razreda. Na njemu učimo o hrvatskim nošnjama i narodnim igrama. Učimo i o hrvatskim gradovima, rijekama i planinama. Učitelj Dario Španović nas često vodi da gledamo folklor i predstave. Volim ići na hrvatski jer idu i moji prijatelji iz škole i crkve. Svake godine za svetog Nikolu imamo predstavu. Moji prijatelji i ja svake godine glumimo i recitiramo u predstavi i dobijemo paketić. S učiteljem smo išli u Slankamen i Suboticu gdje smo gledali narodne nošnje i igrali se. Učitelj Dario nas je vodio i na *Hrckov maskenbal* u Suboticu. Obožavam kada dobijem *Hrcka* i kada ga na satu čitamo i rješavamo križaljku i druge zanimljive zadatke. Volim što učimo o Hrvatskoj, jer često idem kod rodbine u Hrvatsku. Ponekad na satu gledamo crtane filmove koji su na hrvatskom jeziku i tako učimo kako se govori u Hrvatskoj. Ovo su neki od razloga zašto volim ići na nastavu iz hrvatskog.

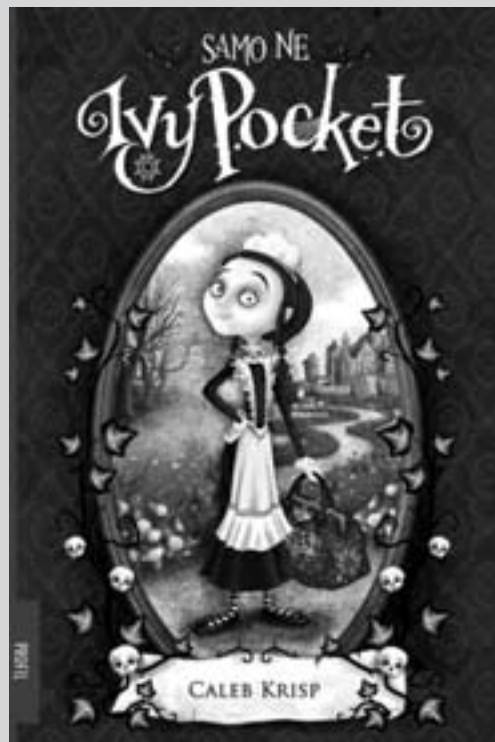
Martin Đaković: Na satima hrvatskog se često igramo. Nastavnik se voli šaliti s nama. Volim kad na satu čitamo i rješavamo zadatke iz *Hrcka*. Uvijek učimo nešto zanimljivo. Riječi koje učimo su zanimljive i lako ih je naučiti. Jako mi je zanimljivo kad učimo nešto o gradovima u Hrvatskoj i o hrvatskim nošnjama i igrama. Zanimljivo je i kada učimo o raznim otocima u Hrvatskoj. Učitelj Dario nam toliko lijepo priča o svemu da poželim otići i vidjeti sve to u Hrvatskoj. Volim se družiti sa svojim prijateljima koji isto idu na hrvatski. Posebno se radujem susretima koje organizira učitelj kada se družimo s prijateljima koji idu na hrvatski u ostalim školama.

KNJIGA baš za mene

CALEB KRISP: SAMO NE Ivy Pocket

Nju krasi krhka ljepota kraljevine u nevolji, ali i hitra gipkost prestrašenog zeca. I, da: ima urođene instinkte Sherlocka Holmesa. Ona je Ivy Pocket, dvanaestogodišnjakinja čija mašta i samopouzdanje nemaju granice. Čezne za domom, obitelji i ljubavlju pa često izmišlja priče o svojoj obitelji kakvu si želi, lako se veže za druge ljude i potpuno je nesvjesna tuđih zlih namjera. Ivy je sluškinja i nakon što ju je njezina gazdarica usred Pariza napustila pobjegavši glavom bez obzira, obratila joj se starija bolesna dama i povjerila joj nevjerojatno važan zadatak – da neobičnu i prekrasnu ogrlicu odnese u Britaniju kao dar za rođendan. Vrlo brzo Ivy se nađe u samom srcu ozbiljne zavjere i čudesne avanture prepune intriga, zločinaca, destrukcija i nesporazuma. I, naravno, na njoj je da riješi sve prepreke. Srećom, sve na kraju bude u redu, no, kako... pročitajte sami.

stiholjupci

Za svu dobru djecu svijeta

Svi smo mi dobra djeca, iako se ponekad dogodi da nas treba podsjetiti na to. Al' to i nije tako važno. Važna je naša dobrota.

Bit ću dobar iz inata

Baš se danas neću tući!
Danas ću baš dobar biti!
Iz škole ću
ravno kući
baš na vrijeme se vratiti!

I špinat ću sav pojesti.
Pokazat ću mami, tati
uredan
da mogu biti.
Baš se neću zaprljati!

Pa nek' vide kako mogu,
Pa nek' znaju da sam »pravi«
I da i ja
»nešto imam u čupavoj svojoj glavi.«

Sad me ljube,
sad me hvale,
a ne znaju mama, tata:

Sve što hoću, to i mogu!
Sad sam dobar – iz inata.

Mirna Grbec

Otkrij i objasni što znače ove rečenice:

Brzo prođe vrime – od ruvašca do roglja

Sad je nana izroljala Ružino prvo rozlinkavo ruvašce, a evo već će joj Roko donit rozaliju. Još se avlijom ore bačine riči ono kad se razjidio kad je njegova mala trogodišnja – razgala prava! – Ruža tila bit reduša i razbila sve sude, pa se i rasikla na rbine. A evo već se Ruža s Rokom nađe na roglju raspivana dok on svira rastegaču, a njegovi već odredili i rakijare... Brzo prođe vrime od ruvašca do roglja!

roljat – 1. roljkom ravnati grudvastu uzoranu njivu; 2. roljkom ravnati, glačati rublje

Ruža – žensko osobno ime

rozlinkavo – koji je blago crvenkaste boje

ruvašce – umanjenica od ruvo

ruvo – odjeća, ruho, haljina, odijela

Roko – muško osobno ime

rozalija – cvijeće i ukrasni darovi koji se nose i daruju isprošenoj djevojci kad se odlazi na dogovor o vjenčanju, kad se sklapa ugovor između dviju obitelji o nizu pitanja budućeg života mladenaca; zaruke

razjiditi, raziditi – razjediti, rasrditi, razljutiti, razgnjevniti

razgala – onaj koji u svakoj prilici nađe vedriji izlaz, koji se snađe u nedaćama

reduša – žena koja vodi kućanstvo, kuha, uređuje kuću

rbina – hrbina, komadić razbijenog posuđa

roglj – kut kuće (najčešće na križanju ulica), gdje se okupljala mladež radi pjesme, igre i zabave

raspivat se – predati se pjevanju, iz srca pjevati

rastegača – glazbalo koje se svira rastezanjem mijeha; ručna harmonika

rakijara – ženska osoba, obično dvije, koje su pošle u proševinu; uz prigodne darove nosile su bocu rakije od koje su pili mladenkine roditelji

Vesna Huska

U prvi razred!

Hrvatski jezik

Piše: Ivana Matić

P prvi dan u prvome razredu svi iščekuju s blagom tremom. I učenici, i roditelji, i učitelji! Naši mlađi prijatelji krenut će u rujnu u školu! Kako je to nekima od nas davno bilo!

Tek u školi smo naučili sva slova, pisati, računati, kako je svijet velik i mnoge druge vještine. Sada mnogo toga znamo. Što je još važnije, naučili smo postavljati pitanja sa ZAŠTO i ŠTO AKO. Na taj način postaje se mali znanstvenik i budući izumitelj. Prirodu, matematiku, engleski i ostale predmete učimo kroz materinji jezik, stoga posebnu pažnju trebamo posvetiti i učenju hrvatskoga. U školi ćemo naučiti abecedu, pisana slova, što je glagoljica te još važnije: kako steći prijatelje za cijeli život.

Dopuni i odgovori na pitanja!

Zašto _____ ?

Što ako _____ ?

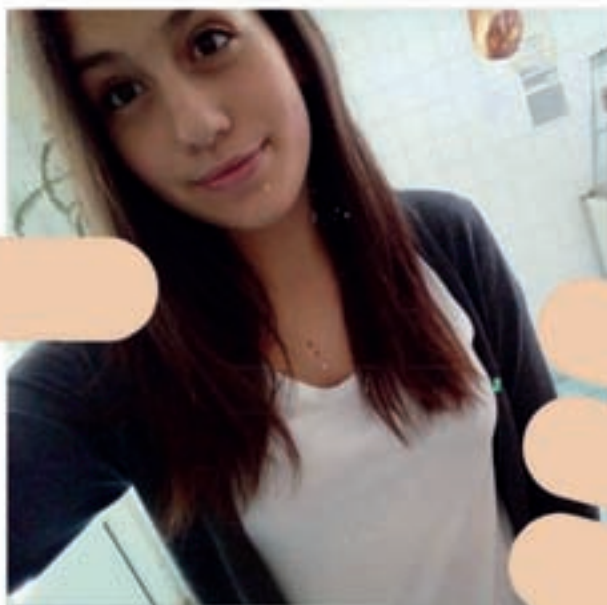
Koje je prvo, a koje posljednje slovo abecede? _____

S kim si se najviše smijao u školi? _____

Koji sat je bio najlošiji, a koji najbolji? _____

Što je najzanimljivije što si čuo od učiteljice? _____

_____

Upoznajmo vršnjake...

- ☐ Zovem se **Dajana Skendžić**.
- ☐ Pohađam OŠ *Bratstvo-jedinstvo* u **Bezdanu**.
- ☐ Moju **obitelj** čine mama Ljubica (32), tata Zoltan (40) i sestra Vanesa (12).
- ☐ Kad porastem želim biti **komercijalistica**.
- ☐ **Volim** gledati filmove, plesati, pjevati... Već dvije godine idem na hip-hop.
- ☐ **Ne volim** osobe koje su neiskrene i nepravdu.
- ☐ Moje **osobine** su ljubaznost i druželjubivost.
- ☐ Omiljena **knjiga** mi je *Krive su zvijezde* Johna Greena.
- ☐ Volim slušati *Shawn Mendes* te pjesme *Shape of you*, *Perfect* i još puno toga.
- ☐ U školi mi je omiljeni **predmet** biologija.
- ☐ Najbolji **drugari** su mi Ana Marija, Tamara i Denis.
- ☐ Volim se igrati društvenih igara.
- ☐ **Hrcko** je baš zabavan. Omiljena rubrika mi je *Knjiga baš za mene*.
- ☐ Pozdrav iz Bezdana za sve čitatelje **Hrcka**, budite dobri i veseli i čitajte bar malo.

PUTUJEMO, PUTUJEMO...

KAMO?

površine od 0,44 km² i s oko 800 stanovnika) nalaze se unutar teritorija ove države. A TO JE?

4. Venecija je jedinstven grad na svijetu, s obzirom na to da je izgrađena na 118 otoka razdvojenih i spojenih s nebrojeno mnogo kanala i mostova. **POGODITE IME ZEMLJE!**

5. Nadimci glavnog grada su: *Caput mundi* (Prijestolnica svijeta), *La Città Eterna* (Vječni grad), *Limen Apostolorum* (Apostolski prag), *La città dei sette colli* (Grad na sedam brežuljaka) ili jednostavno *L'Urbe* (Grad). Svi putovi vode u njega, kaže izreka, pa morate tamo bar jednom stići! Svakog dana oko 3.000 eura bude ubačeno u čuvenu Fontanu di Trevi, ujedno jednu od najljepših i najpoznatijih fontana grada, a novac se skuplja i dijeli potrebitima.

6. Ime ove zemlje dolazi od imena Italicci ili Itali, drevnog plemena podijeljenog na 4 glavna plemena: Latini, Falisci, Osci i Umbri. Oni su bili vrijedni ljudi koji su živjeli od poljodjelstva i uzgoja stoke. Zastava joj je crveno-bijelo-zelene boje. **SAD ZNATE – ZEMLJA SE ZOVE... LAKO STE POGODILI: IŠLI SMO U ITALIJU!** Do sljedećeg putovanja, CIAO!!!

Vaša Ana Marija

Dok se spremamo za ljetovanje, pođimo na romantično putovanje u državu na jugu Europe. Ona se sastoji od poluotoka i dva velika otoka na Sredozemnom moru, Sicilije i Sardinije, a jedina kopnena granica joj se nalazi na sjeveru, na Alpama, gdje se graniči s Francuskom, Švicarskom, Austrijom, te Slovenijom. Uz kopnene granice ima i morsku granicu s Hrvatskom. Zaplovimo!

1. Zemlja u koju vas vodim je... pogađajte! U ovoj zemlji je Pietro Ferrero 1964. napravio najslađi krem na svijetu *nutella*, dok se namaz *supercrema* (stvoren 1951. godine) smatra njenom pretečom. Prosječan stanovnik ove zemlje godišnje pojede oko 25 kg tjestenine (paste, lasagne, spaghetti i naravno – pizza, koja je izumljena u Napulju 1860., a čije ime u cijelom svijetu znaju i vole ju jesti). **GDJE JE TO?**

2. I moda i automobili – ova zemlja ima više poznatih modnih dizajnera od bilo koje druge, a poznata je i po sportskim automobilima (*ferrari*, *alfa romeo*, *maserati* i *lamborghini*). Za svakog ponešto – **GDJE SMO?**

3. Neovisne države San Marino (jedna od najstarijih država na svijetu, koju je prema predaji osnovao 301. godine klesar Marin s otoka Raba) i Vatikan (najmanja država svijeta, omeđena zidinama i okružena gradom Rimom,

JOŠ PONEŠTO: Među nacionalne izume spadaju: kornet za sladoled, espresso stroj, naočale, pisači stroj, viola, klavir, violina, violončelo, mehanička ura, itd. Sa skoro 40 milijuna turista godišnje, ovo je četvrta najposjećenija zemlja na svijetu. Nije ni čudo: ima preko 3.000 muzeja, a domovina je genijalnim umjetnicima kao što su: Leonardo da Vinci, Michelangelo Buonarroti, Antonio Stradivari, Donatello, Sandro Botticelli, Raffaello Santi, Antonio Vivaldi, Gioachino Rossini, Giuseppe Verdi, Giacomo Puccini i mnogi drugi.

ČETIRI ZLATA za hrvatsku zajednicu

Martin Vukov

Oni se zovu Martin Vukov, Ivan Huska, Davorin Horvacki i Augustin Žigmanov i oni su najbolji recitatori na hrvatskom jeziku po mišljenju žirija 48. Pokrajinske smotre recitatora *Pjesniče naroda mog* koja je održana od 21. do 23. travnja u Sečnju. Oni su osvojili zlatne diplome, a jedan među njima, Augustin Žigmanov, će i nastaviti natjecanje na republičkoj smotri 19. svibnja u Valjevu.

Tko god kaže da muškarci ne znaju vrijednost poezije, razuvjerit će se ovim rezultatom. Četiri momka, četiri musketara, četiri ljubitelja poezije i četiri odlična njena kazivača. Čestitke momcima, ali i svima ostalima koji su na prethodnim razinama sudjelovali na smotrama i tako promovirali ljepotu pjesništva, ali i našeg hrvatskog jezika. Uz njih su u Sečnju nastupili i Luka Ješić, Lucija Vukov i Katarina Piuković. Bio je to blagdan poezije u kojem smo svi uživali.

Lijepo je kad netko govori i njeguje svoj materinski jezik, a još je ljepše kad promiče njegove vrijednosti. Hvala svim »ambasadorima« poezije uz poruku da ustraju u svojim talentima.

B. I.

Ivan Huska

Davorin Horvacki

Augustin Žigmanov

Isus je uvijek s nama!

Draga djeco, zar nije lijepo znati da je Isus rekao da je s nama u sve dane, uvijek, bez prestanka, do svršetka svijeta? Vjerujem da zato tako rado i odlazimo na svetu misu jer znamo da ćemo ga sresti u svetoj pričesti. Ipak, dobro je posjetiti crkvu i onda kada nema svete mise jer znamo da je Isus prisutan pod prilikom kruha na onom malenom, istaknutom, posebno svečanom, umjetnički oblikovanom mjestu s ukrašenim vratašcima koja se zaključavaju. Pokleknemo, pregibamo desno koljeno do poda pokraj lijeve pete da bismo tako dostojno pozdravili dragog Isusa prisutnog u presvetom Oltarskom Sakramentu. Taj prostor gdje se čuvaju posvećene hostije označen je vječnim svjetlom, svjetlom koje gori dan i noć, a postavljeno je uz crveno staklo da nas tako upozori na stvarnu Kristovu prisutnost. Naziv za ovo središnje mjesto na našim oltarima je TABERNAKUL! No, češće se čuje jedan drugi naziv koji ćete otkriti u označenim poljima kada upišete pojmove sa slika.

1.

2.

13.

7.

12.

8.

9.

4.

3.

11.

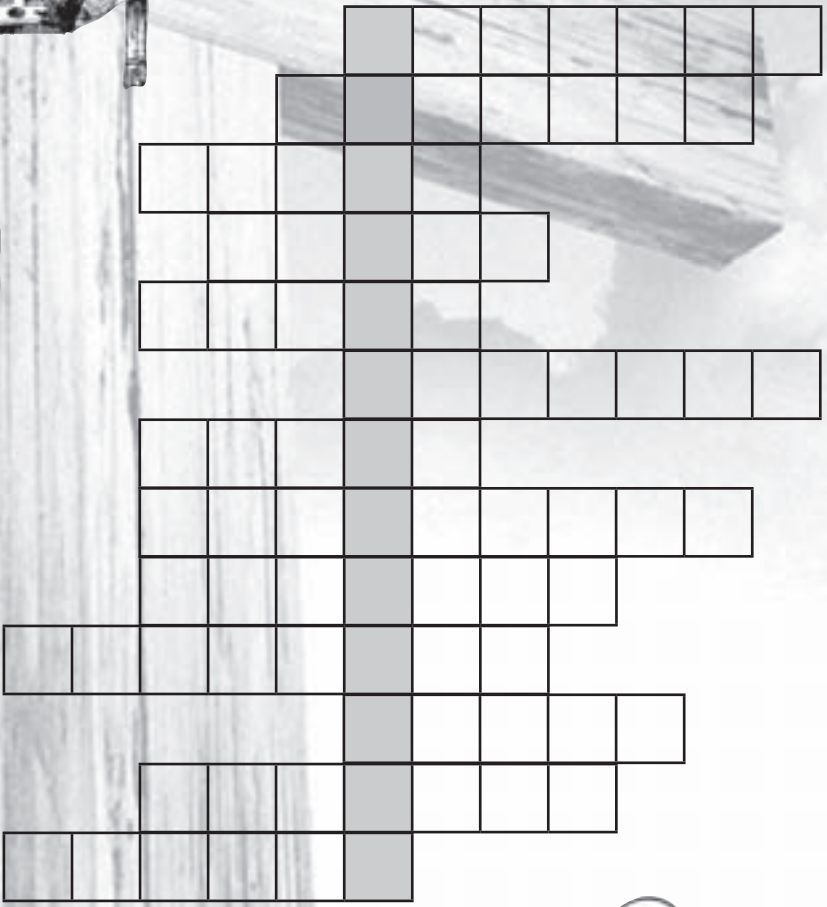
5.

10.

6.

Filip Halas, II. a, OŠ *Ivan Goran Kovačić*, Sonta

Martin Vuković, III. a, OŠ *Matija Gubec*, D. Tavankut

Tatjana Petrik Mačkaš, II. h, OŠ *Sveti Sava*, Subotica

Lea Molnar, II./4, OŠ *Matko Vuković*, Subotica

Petra Ivković Ivandekić, I./4, OŠ *Matko Vuković*, Subotica

Veljko Rajačić, II. b, OŠ *22. oktobar*, Monoštor

Vanesa Kiš, II. b,
OŠ Ivan Goran Kovačić, Sonta

Suzana Golić, II. a, OŠ Matija Gubec,
D. Tavankut

Anabela Stantić, I. e,
OŠ Ivan Milutinović, Mala Bosna

Andrija Ivanković, I. c, OŠ Ivan Milutinović, Subotica

Ružica Dulić, IV. b, OŠ Vladimir Nazor, Đurđin

Karla Vujković Lamić, I./4,
OŠ Matko Vuković, Subotica

Siniša Ilić, I., OŠ Aleksa Šantić, Vajska

KUTAK ZA glazbeni trenutak

Usna harmonika

Usna harmonika je instrument koji pripada grupi aerofonih instrumenata sa slobodnim jezičcima. Ima oblik pravokutne kutije na čijoj se dužoj strani nalaze otvori za upuhavanje i isisavanje zraka, pri čemu se proizvodi ton. Za vrijeme sviranja instrument se pomiče lijevo-desno ispred usana. Postoji dijatonska i hromatska usna harmonika. Napravljena je od metala i drveta.

Nastala je početkom XIX. stoljeća u Njemačkoj. Najmanji je glazbeni instrument i jednostavna je za rukovanje. Zato se sviranje na njoj ne uči u glazbenim školama nego se prenosi s koljena na koljeno i umiju je svirati samouki ljudi. Tonovi se dobivaju udisanjem i izdisanjem zraka kroz njenu unutarnjost. Preklapanjem šake preko instrumenta dobiva se efekt vibrata i vrsta eha.

Korjeni sličnog instrumenta potječu iz Kine. F. Buchman iz Berlina napravio je nešto slično usnoj harmonici, dok ju je urar Matthias Honner usavršio i započeo proizvodnju u komercijalne svrhe. Zauzela je značajno mjesto u izvođenju bluesa. Glazbenici, većinom crnci, otkrivaju kroz blues velike mogućnosti ovog instrumenta. Tehnika sviranja postiže se usnama, jezikom i zrakom iz pluća.

Ovaj instrument ne košta mnogo novca i lako ga je nabaviti. Osim u dućanima s glazbenim instrumentima, može se naći u djedovim i bakinim fiokama, starim škriinjama. Zato, draga djeco, za sviranje na ovom instrumentu ne treba vam mnogo, samo dobar sluh i dobra volja!

Upoznaj domovinu...

Ekskurzije po HRVATSKOJ

Proljeće je vrijeme kada se organiziraju ekskurzije. To svi đaci vole. Lijepo je putovati i upoznati neka nova mjesta. Koncem travnja realizirane su dvije krasne ekskurzije u Hrvatsku kako bi djeca što bolje upoznala svoju domovinu. Učenici iz Srijemske Mitrovice i Petrovaradina putovali su u Varaždin i Zagreb, dok su maturalki hrvatskih odjela osnovnih škola gdje se nastava odvija na hrvatskom jeziku iz Subotice, Đurđina i Male Bosne posjetili Vukovar, Zagreb, Plitvice, Korenicu i Split. Bila su to nova iskustva i lijepa poznanstva koja će dugo nositi u sjećanju. Djeci iz Srijema ovo je već šesti izlet u Hrvatsku, dok je maturalku ekskurziju Hrvatsko nacionalno vijeće organiziralo prvi puta s namjerom da postane tradicija.

HRCKOVI DETEKTIVI

Odgovor iz prošlog broja

Konzul Republike Hrvatske u Subotici se zove **Velimir Pleša**.

Nagrađeni

Petra Ivković Ivandekić, I./4, OŠ *Matko Vuković*, Subotica
Marko Ivankov, VI. a, OŠ *Pionir*, Žednik
Valentina Vuković, I. b, OŠ *Avram Mrazović*, Sombor
Luka Kozma, III. h, OŠ *Matko Vuković*, Subotica
Mateja Loki, V. a, OŠ *Ivan Goran Kovačić*, Sonta
Oliver Benić, I. a, OŠ *22. oktobar*, Monoštor
Lana Turkalj, predškolač, Monoštor
Luka Skenderović, I./4, OŠ *Matko Vuković*, Subotica
Lea Rica, predškolač, Bereg
Dalibor Matin, II. a, OŠ *Ivan Goran Kovačić*, Sonta

Nagradno pitanje

U kom je mjestu održana
48. Pokrajinska smotra recitatora?

KUPON

Odgovor:

Ime

Prezime

Adresa

Mjesto

Škola

Razred

Čitanjem do zvijezda, ali i Čakovca

Josipa Dulić, Lucija Horvacki, Josipa Stantić i Josipa Horvacki, učenice OŠ Vladimir Nazor iz Đurđina predstavljale su Suboticu na Nacionalnom natjecanju učenika osnovnih škola u znanju i kreativnosti *Čitanjem do zvijezda* koje je održano 5. svibnja u Čakovcu (Hrvatska). I to je osnovna vijest koju ćete moći pročitati na više mjesta, ali samo ovdje u

Hrcku možete doznati kako im je bilo na ovom zvjezdanom putu.

Ovo je već drugi put da sudjelujemo na ovom natjecanju, ali prvi puta na ovaj način. Zahvaljujući Gradskoj knjižnici Subotica, koja je provela ovo natjecanje u svim školama gdje se nastava odvija na hrvatskom jeziku te u suradnji s Hrvatskim nacionalnim vijećem, svi smo dobili šansu »dotaknuti zvijezde«, čitajući ponuđene naslove Mire Gavranca, Zorana Pongrašića i Damira Miloša. Čast da putuju u Čakovec pri-

pala je đurđinskim curama koje su se potom tjednima pripremale za to. No, osim natjecanja, koje je bilo baš teško (pa ipak je ovo nacionalna razina), tri Josipe i Lucija imale su bogat dodatni program. Posjetili su Varaždin gdje su s turističkim vodičem obišli znamenitosti ovog prekrasnog baroknog mjesta kao što je Stari grad, tvrđu, muzej, knjižnicu... bile su i u Prelogu gdje su ih ugostili članovi *Rotary kluba Prelog* (ovdje su dobile i darove zbog kojih je vrijedilo putovati – službeni dresovi hrvatske reprezentacije)... i naravno Čakovec u kojem je održano natjecanje i u koji se slilo stotinjak učenika iz ravnice, gorja, primorja i našeg Đurđina da se druže, ali i odmjere svoje znanje te predstave svoje plakate. Bilo je lijepo i nadamo se novom

susretu.

Ova dva dana brzo su prošla, sada treba prionuti na učenje i nastaviti gdje su stali. To i neće biti teško, jer su uz pomoć knjiga dosegli zvijezde i napunili baterije te očekujte nova postignuća, poručuju Josipe i Lucija iz Đurđina.

B. I.

Gdje ste đaci, škola zove!

Dragi predškolci, jeste li spremni za polazak u školu? Sigurno su vam o tome mnogo govorili vaši roditelji i drugi važni ljudi, pa se nadam da su našli vremena i da vas odvedu da vidite gdje ćete provoditi dio djetinjstva koji je pred vama. Jesu li spremni pisaći stol, torba, knjige, teke, bilježnice, pernica, i da ne redam dalje? Ako još nisu, imate dovoljno vremena da sve pripremite, da dio igračaka darujete mlađima, ali ne zaboravite se ipak još i igrati i biti veseli školarci. Dio svog znanja za školu možete provjeriti na ovim zadacima. Dobro se zabavite!

Spoji broj s odgovarajućom skupinom predmeta:

4

2

5

3

1

Spoji parove:

Potrebna je hrabrost...

Čim je Kristina stigla iz Novog Sada, pojurio sam do nje. S mamom i tetom se malo ispričala na putu doma u autu, pa su je pustili da malo samo prošetam sa mnom dok one postavljaju stol za večeru. Znam da me one vole, teta osobito, a mama se malo kao buni, ali pristane kad se sjeti kako sam ja fin dečko ;).

Zahvalio sam joj na pismu i ... zanimam. Htio sam joj reći da mi je draga, da ju volim, da mi je najbolja, da mi je tako drago što ju poznajem i što mi je dopustila da joj zavirim u dušu i da to neću iznevjeriti... Međutim, samo sam ju gledao i gledao. Tada, taknuo sam joj kosu (jako mi se sviđa taj njen pramen koji joj uvijek pobjegne) i odjednom – poljubio je. Tako je to došlo »odjednom«, da je i mene samog iznenadilo. Pogledala me je tako da je postalo sve jasno – bili smo na putu na kojem smo zastali, a sad smo opet na tu stazu zakoračili. Rekao sam: »Idem sad!«, a ona je kimnula, jer je bilo već zbilja kasno. Sad kad se ovo riješilo imali smo sve vrijeme svijeta pred nama i nije bilo neophodno sve odmah potrošiti. Mislim da sam doma stigao za tren. Srce mi je udaralo kao ludo, ali mislim – ne samo od vožnje bicikla.

Filipovi rezultati su dobri – laknulo nam je svima u razredu i obitelji. Mora se kontrolirati još, ali se smatra zdravim. Mene je to prilično potreslo. Još od kad je striček Josica umro, osobito mi je teško kad čujem da je netko bolestan. Zato mi nešto još u glavi radi kao alarm i još se pomolim za Filipa – da se nikad ne vrati bolest.

Spremni smo za priredbu, mislim. Potrebno je još – samo malo hrabrosti...

Naša priredba

Priredba je bila suuuuper! Naravno, naš skeč je bio najbolji! Ipak – toliko smo ga puta probali da je i morao biti dobar ;). Glumci su mi bili izvrsni, ali i mene su mnogi pohvalili – i za moju glumu i za režiju. Svidjele su im se i glazbene podloge uživo (Iva i Ana su bile gitara i glas) i svjetla (razredna nekako nabavila reflektore u boji!!!), pa i kostimi (Marini-na mama se pokazala caricom, praveći bajne kostime za glumce, skupa s Marinom – mislim da će ona upisati školu za dizajnericu). Scenu sam isto pravila ja, ali uz Dariovu pomoć. Konačno nešto u čemu je on zbilja uživao, a nije se samo zafrkavao (ni sebe ni druge!).

Nisam mogla nikako vjerovati u jedno, a i to nam je uspjelo – možda i najbolje: svi smo se uspjeli »iskazati«. Možda smo zaista vrlo talentirana generacija, ali takvih ima još, a mi smo uspjeli da baš svatko pokaže neki talent i dobije svoj dio ISKRENOG pljeska. Bravo mi! Klara je recitirala prekrasnu pjesmu »Tvoja staza«, uz pratnju Tina na gitari (to mu je u posljednje dvije godine – strast). I, iako ta pjesma uopće nije ljubavna, djelovala je tako po onome kako je par puta Klara pogledala u Tina. Nisam mogla ne primijetiti, iako je Tina sada opet moj dečko i konačno je – sve na svom mjestu. Opet je veseo, luckast, ali i tako pametan i zrelo da se toga nekad skoro uplašim. Ipak, on je sjajan <3.

Nakon njihove točke prišla sam Klari i zagrlila je: »Sjajni stel«. Ona me je jako zagrlila i onda me pogledala u oči onako prodorno i rekla: »Ne, VI ste sjajni!« i opet me zagrlila. Tada sam shvatila – imam još jednu iskrenu, pravu, sjajnu frendicu...

Tin

Kristina

VOLIM VOJVODINU

Volim svibanj. Volim Vojvodinu.
Volim Vojvodinu u svibnju. A vi?

1. Kako se zove poznati arhitekt koji je u Subotici projektirao zgradu Gradske knjižnice Subotica?

- a) Ferenc Raichl
- b) Marcell Komor
- c) Dezső Jakab
- d) Titus Mačković

Ovaj poznati arhitekt, kolekcionar umjetničkih predmeta i umjetnik projektirao je i zgradu subotičke Gimnazije ali i Raichle palaču, jednu od najraskošnijih secesijskih građevina u Subotici.

3. Kako se zove spomenik kulture sa slike?

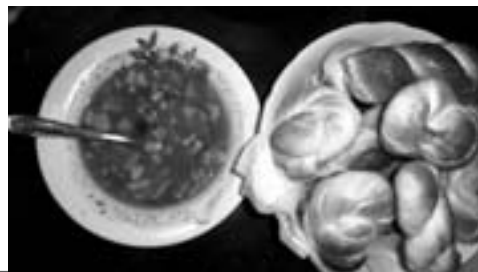
- a) Dvorac Fantast
- b) Franjevački samostan u Baču
- c) Dvorac Kaštel u Temerinu
- d) Kula zatočenih

Ova tvrđa je veoma stara. Temelji su joj postavljeni još davne 1169. godine, a rađena je u stilu kasne romantike i rane gotike.

2. Koje se od navedenih jela tradicionalno kuha petkom u obitelji Hrvata Bunjevaca?

- a) pizza
- b) pohani sir
- c) grah i lakumići
- d) musaka

Hrvati Bunjevci su oduvijek vodili računa što se i kada jede. Petkom se uvijek posti, odnosno ne jede meso.

4. O kojem vojvođanskom gradu pjevaju naredni stiho-
vi Zvonka Bogdana?

*Ja mnoge gradove u svetu znam
i svaki ima neki svoj plam
možda se varam il' mi se sni
ti imaš neke posebne čini.*

*I bilo gde da sam, i bilo kad
pomislim često na ovaj grad
o tebi pričam najdraži grade
moj mali _____.*

- a) Subotica
- b) Novi Sad
- c) Zrenjanin
- d) Sombor

Mnogi su pjesnici, pjevači i bendovi napra-
vili pjesmu o ovom prekrasnom gradu pa i
Zvonko Bogdan. Neke su davno napisane,
neke su novije, ali sve s velikom ljubavlju go-
vore o ovom gradu.

Karlovi vitaminski autići

Priprema:

1. Očistite banane od kore. Odrežite im krajeve i po potrebi malo ih poravnajte nožem kako bi lijepo stajale u tanjuru. Jednu bananu narežite na kolutove.
2. Očistite jagode i narežite ih na kolutove. Čačkalice prelomite na pola.
3. Tri cijele jagode nabodite na čačkalice i ubodite ih od gore na bananu. Za kotače spojite čačalicom kolutove banane i jagode i pričvrstite na bananu.

Dobar tek!

Karlove vitaminske autiće je za vas pripremio Karlo Kujundžić. Karlo pohađa drugi razred OŠ Matko Vuković u Subotici. Voli se penjati po drveću u vinogradu. Bavi se gimnastikom i glumom.

Vrijeme priprave:
6 minuta

Potrebni sastojci:

banane

jagode

čačkalice

Jeste li ZNALI?

Prednosti znanja više jezika

Sigurno ste se od malena susretali s nekim stranim jezikom gledajući televiziju i crtiće, a ako uz to odrastate u višejezičnoj sredini ili obitelji u kojoj svaki roditelj govori drukčijim (svojim) jezikom, još je ljepše. Nesvje-

sno upijate neke strane riječi i izraze. Ali to nije dovoljno... Strane jezike treba učiti tijekom života, i to već sada. Bilo koja dob do 10. godine je dobro vrijeme za početak učenja jezika. Slušajući strani jezik (čitanje, crtići, pjesme) možete veoma brzo usvojiti izvorni naglasak. Osim toga, vi ste kao male spužvice koje upijaju svo znanje mnogo lakše nego odrasli. Iskoristite to! U školi stranih jezika ili u kući s nekim tko zna možete kroz igru, pjesmu, glumu, čitanje knjiga, razgovor, veoma brzo naučiti strani jezik.

Ono što je jako važno, učenjem stranih jezika učite i o drugim narodima i kulturama te tako obogaćujete znanje i stvarate razumijevanje za druge – toleranciju.

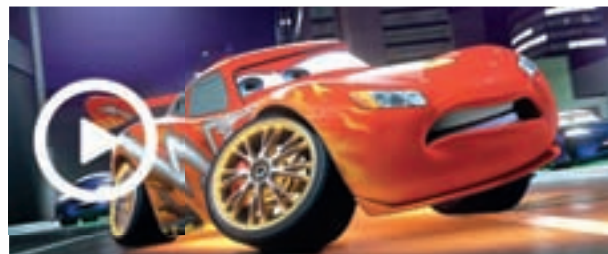
Učenje novog jezika može obogatiti vaš život na različite načine. Primjerice, kada putujete negdje, možete razgovarati s drugom djecom, upoznavati se i stjecati nova drugarstva. Kada budete stariji, to će vam se višestruko isplatiti. Svatko voli imati uposlenika koji zna više stranih jezika. Nije važno je li engleski, njemački, francuski, talijanski, mađarski... svaki je podjednako koristan. Ipak, u većini država, govori se engleski jezik. Bilo bi dobro, osim dobrog razumijevanja i znanja materinjeg jezika, da znate i engleski. Vidjet ćete, poslije nekoliko sati učenja, bolje ćete razumijeti što govore u crtićima i o čemu pjevaju vaši omiljeni pjevači u svojim pjesmama... Zar to nije sjajno?

Nemojte se plašiti učenja stranog jezika. Samo naprijed!

Auti 3

Zaskočen novom generacijom trkaćih automobila brzih kao plamen, legendarni Lightning McQueen iznenada je izbačen iz sporta koji voli. Da bi se vratio u igru, trebat će pomoć Cruz Ramirez, revne mlade tehničarke s vlastitim planom za pobjedu, nadahnuće od starog Fabulous Hudson Horneta i nekoliko neočekivanih preokreta. Srce šampiona testirat će se na najvećoj stazi *Piston kupa*, gdje će se dokazati da broj 95 još nije gotov!

Oto: Istraživač dubina

Godina je 2100., ljudi su napustili Zemlju, a kolonija ekstravagantnih bića još uvijek preživljava u najdubljem ponoru oceana. Deep, avanturistička hobotnica, posljednja od svoje vrste, živi dolje sa svoja dva bezuvjetna prijatelja: Evom, štreberskom i nesprenom ribom, i Alice, neurotičnom škampicom. Kada nesreća razori njihov dom, čuvar ponora Kraken poslat će Deepa i njegove prijatelje na opasan put u potragu za novim domom. U misiji će im se pridružiti Maura te će zajedno putovati na nevjerojatna mjesta poput potopljenog New Yorka, *Titanica* i Arktika.

U osam smjerova pronađi i precrtaj sljedeće riječi: ŽABA, KOLODVOR, ZAGREB, VRT, POŠTA, RAD, LED, RIBAR, ŠUM, KOMBAJN, TORBA, ZEC, KOLNIK, ŽETVA, MLADUNČAD, TELEFON, KORIJEN, PUP.

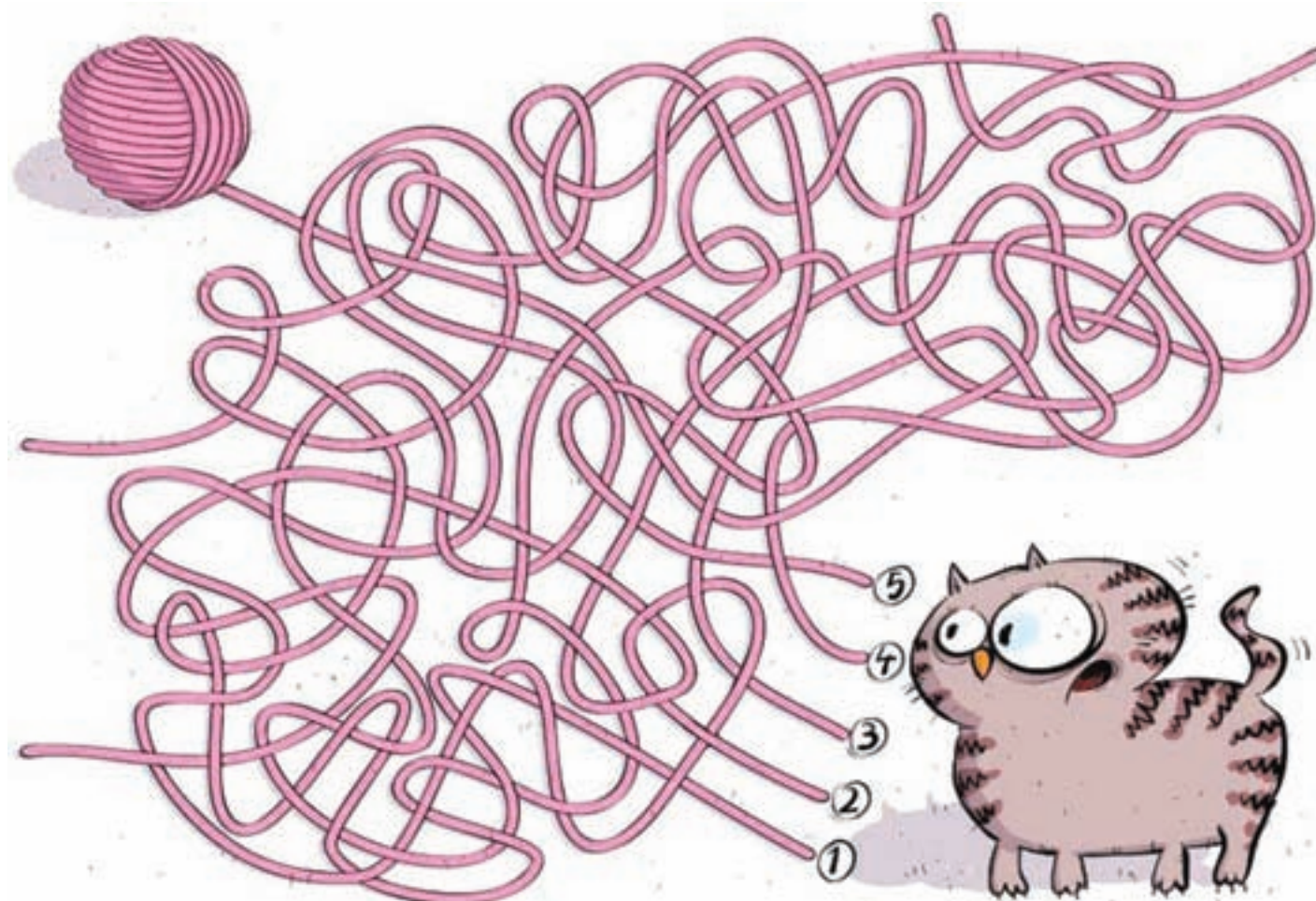
Preostala slova dat će konačno rješenje. Upiši ga u kvadratiće ispod osmosmjerk.

R	A	B	I	R	A	T	Š	O	P
R	Š	K	Ž	A	D	T	O	D	L
A	A	R	B	E	E	E	A	R	N
D	N	R	O	L	T	Č	L	E	Z
K	O	J	E	V	N	V	J	C	A
T	I	F	A	U	D	I	A	E	G
Š	O	N	D	B	R	O	Ž	Z	R
N	U	A	L	O	M	A	L	T	E
C	L	M	K	O	B	O	R	O	B
M	P	U	P	A	K	V	K	I	K

--	--	--	--	--	--	--	--

Riješi križaljku na temelju ponuđenih slika.

5.

3.

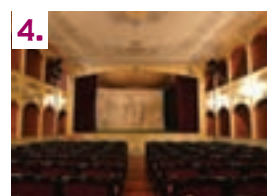
7.

1.

9.

4.

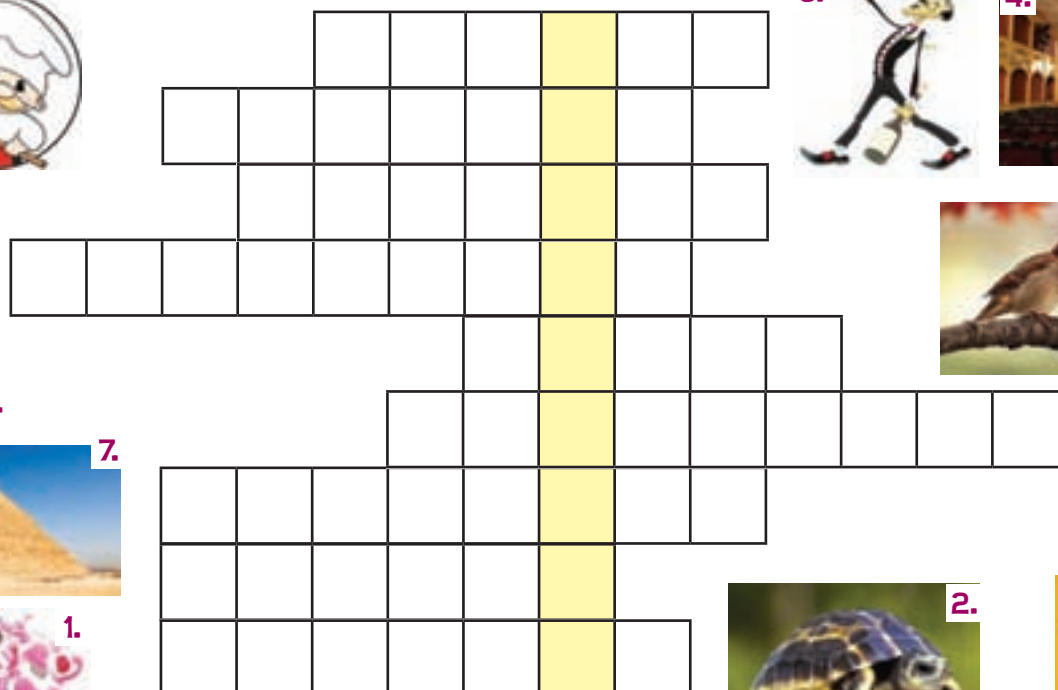
8.

2.

6.

Upis i još ponešto...

Tekst: Slađana Tikvicki
Crtao: Petar

Evo, Snježa se upisuje u hrvatski odjel pa idemo kod Ivice. On čuva sve knjige od početka i sigurno će biti od koristi.

A evo i njega, vidi kako se natovarilo.

Grmlj... Malo sam pretjerao.

Ouff! Baš dobro da ste naišli!

Pa ne bi on uzalud bio Einstein.

Mi kod tebe kako smo se dogovorili...

Ovo sa školom i upisom je okej, ali naučiš me ono od maloprije?

